

## **ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ**

Протягом тривалого часу інтеграція України у європейський простір лишається основним напрямком розвитку нашої держави, що свідчить про бажання не лише підтримувати та розширювати добросусідські відносини з Європою, а й стати рівноправною складовою цього простору.

Починаючи з 2014 року, Україна взяла рішучий курс на європейську інтеграцію, підписавши історичну Угоду про асоціацію з Європейським Союзом. Цей стратегічний вектор був закріплені у низці законодавчих актів та державних документів. Попри безпрецедентну агресію зі сторони РФ та фактичний стан війни, в якому Україна перебуває вже майже десять років, країна невпинно просувалася шляхом євроінтеграційних реформ та значно наблизилася до стандартів ЄС. За ці роки держава впровадила масштабні перетворення в багатьох сферах відповідно до європейських норм і цінностей. Відносини з ЄС характеризувалися позитивною динамікою та поглибленням співпраці. Секторальне співробітництво між Україною та ЄС було доволі активним, охоплюючи різноманітні галузі. Євросоюз надавав Україні вагомий фінансовий, технічний та політичний підтримку на шляху реформ та інтеграції.

Дослідженнями питань європейської інтеграції України займаються вітчизняні науковці та експерти, серед яких варто відзначити праці таких авторів, як Я. Грабчук, А. Гриценко, О. Кваша, В. Кобриня, Ю. Лавренко, Х. Романін [3], Н. Стецюк, О. Тимошук та ін. Їхні наукові розвідки, аналітичні доповіді та публікації зробили вагомий внесок у висвітлення різноманітних аспектів руху України до Європейського Союзу. Дослідники ретельно вивчали правові, економічні, політичні та соціокультурні виміри євроінтеграції, окреслюючи перспективи й виклики на цьому шляху, проте особливої уваги заслуговує складова євроінтеграційних процесів в умовах війни.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні особливостей впливу російсько-української війни на динаміку та зміст євроінтеграційних процесів в Україні, визначенні нових тенденцій, викликів і можливостей, що постали перед державою у контексті поглиблення співпраці з Європейським Союзом у політичній, безпековій, економічній та гуманітарній сферах.

Від моменту повномасштабного вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 року РФ євроінтеграційні процеси для нашої держави суттєво пришвидшилися. 28 лютого 2022 року було подано заявку на вступ до Європейського Союзу, активізувавши таким чином курс на європейську інтеграцію. Уже 1 березня Європейський Парламент переважною більшістю голосів рекомендував надати Україні статус кандидата на вступ до ЄС, демонструючи безпрецедентну швидку реакцію на заявку про членство [2].

На червневому засіданні Європейської Ради лідери держав-членів ЄС ухвалили історичне рішення про надання Україні та Молдові статусу кандидата на вступ до Євросоюзу. Крім того, було визнано «європейську перспективу» Грузії, що є кроком до офіційної кандидатури. Ніколи раніше в ЄС не реагували так оперативно на заявку про членство.

Війна в Україні також значно вплинула на дебати щодо майбутнього Європи, зокрема, процесів розширення ЄС та його політики сусідства. Ситуація навколо України стала каталізатором для переосмислення та переформатування євроінтеграційних підходів.

З боку Європейського Союзу надання Україні статусу кандидата на вступ відкриває надзвичайно швидкий старт на шляху до євроінтеграції. Однак процес приєднання до ЄС від початку до завершення вимагає одностайності всіх держав-членів. На кожному етапі наявні численні можливості для застосування права вето чи втручання окремих країн Європейського Союзу.

Для України надзвичайно важливою буде ситуація в післявоєнний період. Якщо результат війни не буде повною перемогою над російською агресією, перспектива членства в Євросоюзі стане менш сприятливою. Деякі країни ЄС будуть вагатися щодо прийняття держави, частина території якої залишатиметься окупованою РФ. Особливо, якщо безперервний конфлікт завадить Україні повною мірою відновитися та рішуче покращити якість державного управління. У такому випадку Україна змушена буде очікувати на вступ до ЄС.

Зі свого боку, Європейському Союзові варто підготуватися до нової хвилі розширення, яка в перспективі 10–20 років може призвести до вступу не лише України, а й Молдови, Грузії та країн Західних Балкан. Це потребуватиме відповідних інституційних, економічних та політичних реформ в самому Євросоюзі.

Україні немає потреби починати все з нуля, адже у 2014 році ЄС та Україна підписали Угоду про асоціацію, яка сприяла розгортанню активного процесу гармонізації українського законодавства в різноманітних сферах – від вільної торгівлі до верховенства права та захисту прав споживачів [1]. Попри всі виклики та випробування, Україна впевнено рухається курсом на повноцінну інтеграцію до Європейського Союзу, послідовно виконуючи необхідні реформи та наближаючись до повного дотримання критеріїв членства. Європейський шлях став стратегічним цивілізаційним вибором для нашої країни.

Інтеграція України до Європейського Союзу несе низку вагомих позитивів, пов'язаних із формуванням надійних механізмів задля гарантування безпеки та політичної стабільності.

Євроінтеграція України є вагомим кроком особливо в умовах війни. «Оскільки Україна є частиною Європи та європейської культури, то інтеграційні процеси з європейськими структурами є об'єктивно зумовлені як національним, так і культурним розвитком і, безперечно, правовим. Така інтеграція є природним процесом в умовах національного відродження, зростаючого усвідомлення народом України своєї європейської ідентичності та базових національних інтересів» [3, с. 384].

Залишається незаперечним той факт, що Україна (як на рівні влади, так і суспільства) не тільки продемонструвала прихильність та відданість європейським цінностям, але й однозначно визначила європейський шлях, як незворотній і єдино можливий для розвитку держави.

Отже, не зважаючи на війну, країна продовжує здійснювати реформи та підтримувати власну інтеграцію до європейського співтовариства, активно працюючи над виконанням умов Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, зокрема, впроваджує системні реформи, веде активну боротьбу з корупцією та підвищує стандарти громадянського суспільства.

Інтеграція України у європейський простір лишається основним напрямком розвитку нашої держави, що свідчить про бажання не лише підтримувати та розширювати добросусідські відносини з Європою, а й стати рівноправною складовою цього простору. Україна віддано працює над гармонізацією своїх законодавчих актів та стандартів із європейськими, реформує ключові сфери економіки та соціуму, та активно співпрацює з європейськими партнерами для зміцнення демократії, прав людини та правової системи. Цей процес не лише сприяє розвитку країни, а й підтверджує нашу тверду відданість європейським цінностям та стандартам.

Процес євроінтеграції України є унікальним, адже він відбувається в умовах повномасштабної війни на території нашої країни. Його супроводжують значні поступки з боку ЄС, що стало можливим завдяки рішучій політичній волі як з українського боку, так і з боку самого Євросоюзу. Незважаючи на безпрецедентні виклики, Україна та ЄС демонструють взаємну відданість курсу на інтеграцію, прискорюючи цей процес та йдучи на безпрецедентні кроки з обох сторін для його реалізації. Україна, долаючи воєнну агресію РФ, невпинно просувається до омріяної мети – повноправного членства в Європейському Союзі.

### ***Список використаних джерел***

1. Договір про Європейський Союз. Маастрихт, 7 лютого 1992 року. Текст зі змінами та доповненнями від 13 грудня 2007 року. *Zakon*. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994\\_029#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_029#Text) (дата звернення: 15.04.2024).
2. Європарламент рекомендував надати Україні статус кандидата на вступ до ЄС. *Європейська правда*. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/03/1/7135011/#comments> (дата звернення: 15.04.2024).
3. Романів Х. Євроінтеграція національного приватного права як умова правового прогресу. *Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2021. С. 383–386.